

Posudek

Puzdrová, Marina: Role organizací občanského sektoru v zapojování marginalizovaných skupin do české občanské společnosti. Bakalářská práce. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2009, 55 s., příloha.

Marina Puzdrová si za téma své bakalářské práce zvolila aktuální a opakovaně diskutovaný problém: problém významu činnosti Nevládních neziskových organizací a dopadu této činnosti při zajišťování rovných příležitostí „marginalizovaným“ skupinám obyvatelstva v České republice. Problém aktuální, diskutovaný a stále otevřený. Každý kdo tento problém sleduje stojí před dvěma nebezpečími. Prvým je sklouznutí do již vytvořeného většího či menšího výkladového schématu, druhým nastoupení odvážné cesty hledání nového, cesty, která se ve výsledku může i nemusí zdařit. Hledání je přínosem, byť tento přínos se může zdát malým krokem vpřed. Takto také nutno chápat a hodnotit práci Mariny Puzdrové.

Přístup Mariny Puzdrové k vytyčenému problému je vymezen teoretickým rámcem Jeffreye C. Alexandra a jeho pojetím způsobů začleňování okrajových skupin obyvatelstva jako rovnoprávných a rovnocenných do většinové občanské společnosti (Alexandr ovšem svůj zájem obrací především k etnickým skupinám). Teorii J. C. Alexandra M. Puzdrová aplikuje na „marginalizované“ skupiny v občanské společnosti České republiky v širokém slova smyslu. Pod pojem „marginalizovaná“ skupina chápe „cizince“ stojící mimo většinovou občanskou společnost. V její interpretaci jsou to tedy všechny skupiny obyvatelstva, které se kulturně a sociálně vymykají většinové společnosti. Domyšleno do důsledků marginalita skupin je v pojetí Mariny Puzdrové dána odlišností od kultury a norem chování většinové společnosti. V tomto pojetí pak „marginálními“ jsou i skupiny společensky a ekonomicky silné, které mají vysoký kulturní a sociální status a v žádném případě nepotřebují ochranu sociální sítí, kterou vytvářejí Nevládní neziskové organizace. Ve vlastní rozpravě se ovšem Marina Puzdrová vztahuje pouze ke skupinám, které sociální a kulturní exkluze vytěsnila na skutečný či pomyslný „okraj“ občanské společnosti České republiky. V jejím konceptu jsou to skupiny zdravotně, sociálně, kulturně, sexuální orientací, genderově i etnicky znevýhodněných.

Marina Puzdrová svou rozpravu strukturuje do tří oddílů. V prvním pojednává o obsahu pojmu občanská společnost a o fenoménu marginalizace z hlediska komparace stanovisek více badatelů. Ve druhém oddíle se zabývá občanským sektorem, jeho organizací a úlohou ve společnosti, a to i v kontextu státní politiky České republiky. Ve třetím oddíle se pak M. Puzdrová věnuje otázkám řešení problému „marginalizace“ sociálních skupin ve vztahu a z pozice českého státu i občanského sektoru. Její pojetí „marginalizace“ jí pak umožňuje zohlednit práci NNO ve vztahu k nejrůznějším skupinám znevýhodněných. Příkladem načrtává práci dvou organizací: Slova 21 a Stud.

Přínosem práce Mariny Puzdrové je z hlediska etnologa dobře zpracovaný přehled teorií vzniku a vývoje občanského sektoru a přehled rolí občanského sektoru ve společnosti.

Slabinou práce je naproti tomu nástin činnosti dvou neziskových organizací (Slova 21 a Stud). Alespoň pokud jde o činnost Slova 21 nepřináší nic nového a naopak jeho činnost zplošťuje. Lze se také ptát proč autorka nezohlednila i další práce na téma NNO, které vznikly na Katedře občanské společnosti.

Kladem předložené bakalářské práce ovšem je dobrá a důsledná citace pramenů a literatury. Uvítat lze i přílohu práce.

Práci hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze 14. 3. 2009.

Mirjam Moravcová